TOSHKENT SHAHAR STATISTIKA BOSHQARMASI

TOSHKENT SHAHRIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023 - yil 1 - iyul holatiga Toshkent shahrida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 94,3 mingtani tashkil etdi, ulardan kichik korxona va mikrofirmalar soni 82,9 mingta yetdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

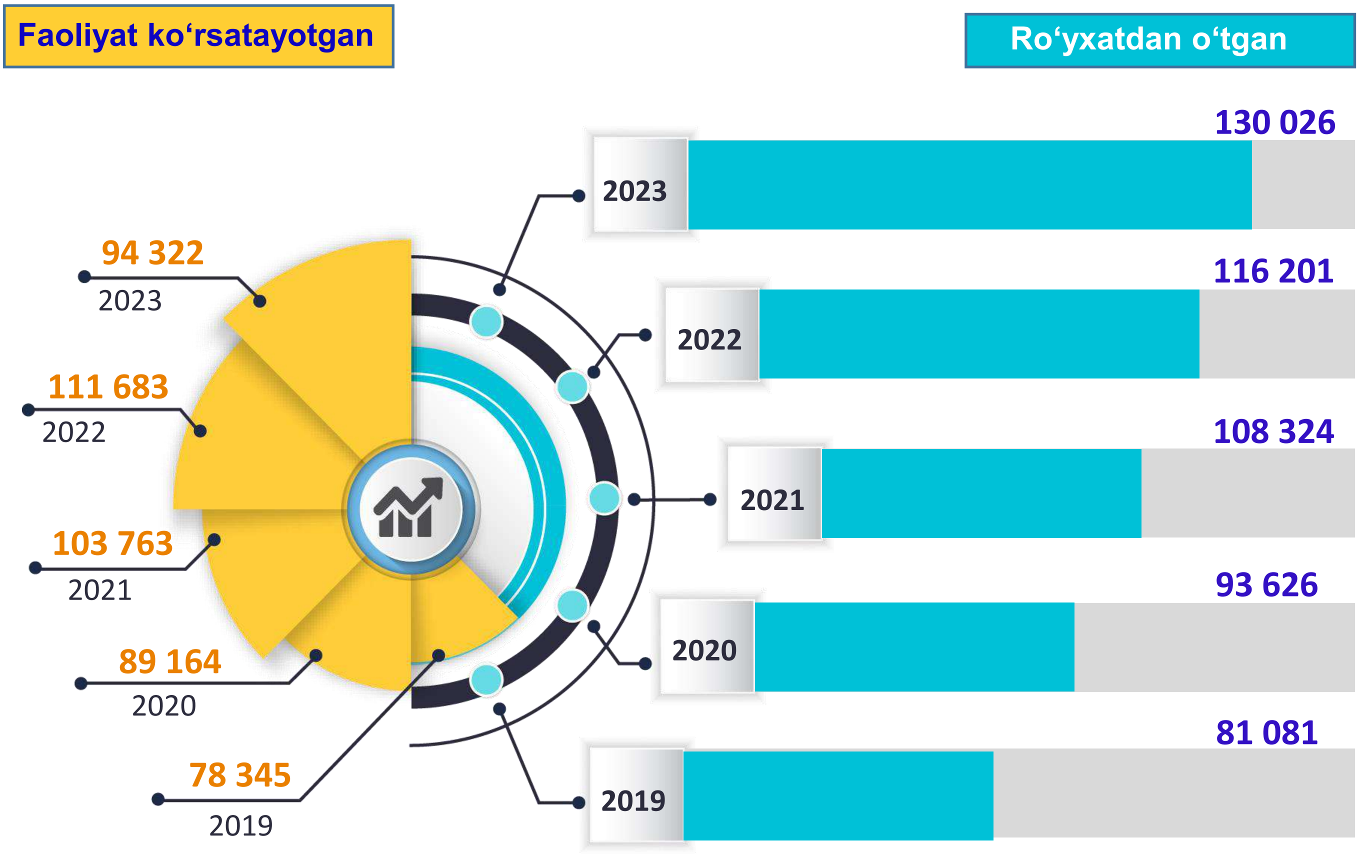

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023 - yil yanvar - iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

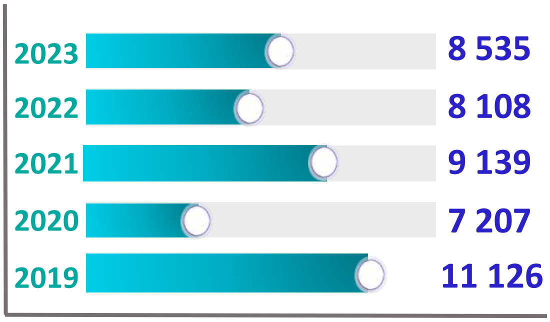

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

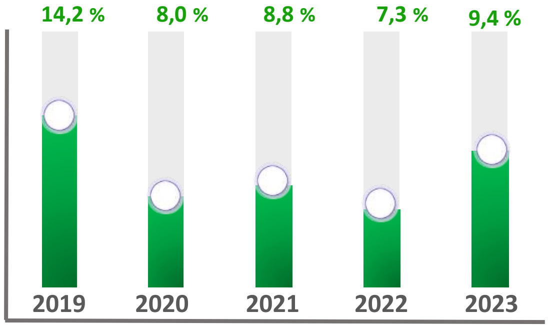

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

70

11,0 %
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

765

6,7 %
Sanoat

598

8,7 %
Qurilish

3 241

10,7 %
Savdo

415

10,8 %
Tashish va saqlash

597

11,5 %
Yashash va ovqatlanish

554

12,3 %
Axborot va aloqa

156

7,8 %
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 139

7,2 %
Boshqa turlar

2023 - yil 1 - iyul yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2022 - yilning mos davri bilan solishtirilganda 427 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	1130	10,1 %	Yakkasaroy tumani	765	9,3 %
Yunusobod tumani	984	8,6 %	Shayxontohur tumani	697	7,8 %
Chilonzor tumani	964	8,4 %	Uchtepa tumani	539	7,0 %
Yashnobod tumani	803	9,9 %	Sirg‘ali tumani	522	10,0 %
Olmazor tumani	788	8,7 %	Yangihayot tumani	367	15,1 %
Mirobod tumani	770	9,6 %	Bektemir tumani	206	8,2 %

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Yillar kesimida soni

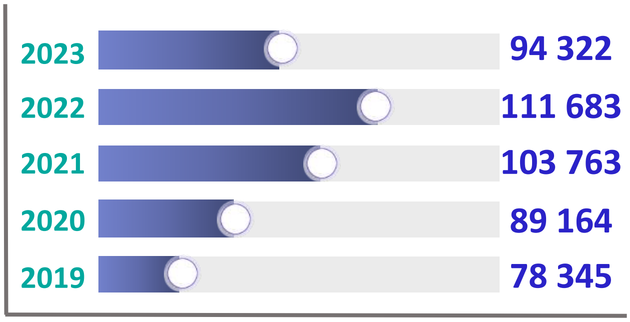

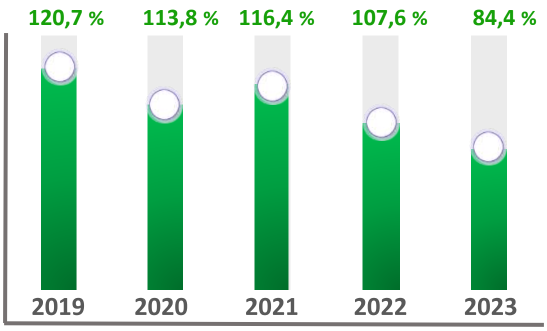

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

639
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

11 452
Sanoat

6 911
Qurilish

30 164
Savdo

3 837
Tashish va saqlash

5 209
Yashash va ovqatlanish

4 513
Axborot va aloqa

2 006
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

29 591
Boshqa turlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 94 322 tani tashkil etib, bunda sohalar bo‘yicha yuqori ko‘rsatkichlar savdo – 30 164 tani, sanoat – 11 452 tani, qurilish – 6 911 tani tashkil etadi.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	11 451	Yashnobod tumani	8 125
Yunusobod tumani	11 387	Mirobod tumani	8 044
Mirzo Ulug‘bek tumani	11 227	Uchtepa tumani	7 729
Olmazor tumani	9 026	Sirg‘ali tumani	5 223
Shayxontohur tumani	8 950	Bektemir tumani	2 505
Yakkasaroy tumani	8 217	Yangihayot tumani	2 438

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil yanvar - iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

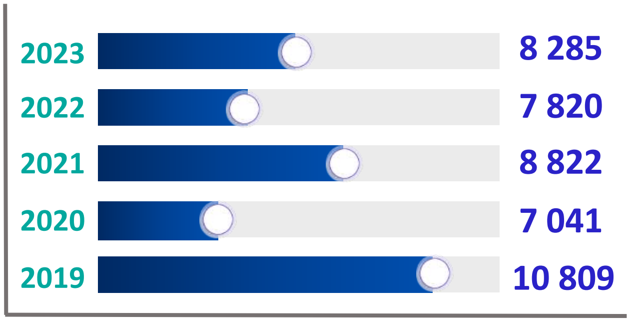

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

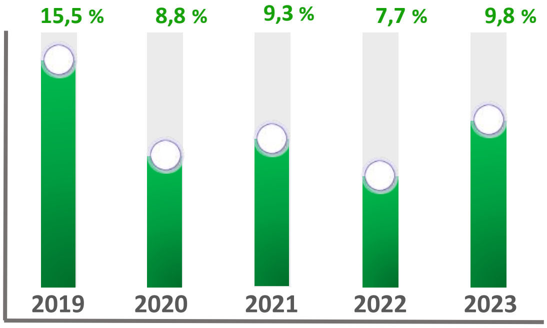

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

69

11,0 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

764

6,7 %

Sanoat

597

8,7 %

Qurilish

3 241

10,7 %

Savdo

415

10,9 %

Tashish va saqlash

597

11,5 %

Yashash va ovqatlanish

553

12,4 %

Axborot va aloqa

156

8,8 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 893

9,3 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023 - yil yanvar - iyun oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 8285 tani tashkil qilmoqda.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	**1091**	11,0 %	Yakkasaroy tumani	**741**	9,9 %
Yunusobod tumani	**952**	9,4 %	Shayxontohur tumani	**679**	8,7 %
Chilonzor tumani	**939**	9,2 %	Uchtepa tumani	**523**	7,4 %
Yashnobod tumani	**790**	10,8 %	Sirg‘ali tumani	**512**	10,6 %
Olmazor tumani	**762**	9,3 %	Yangihayot tumani	**352**	15,9 %
Mirobod tumani	**742**	10,5 %	Bektemir tumani	**202**	8,6 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

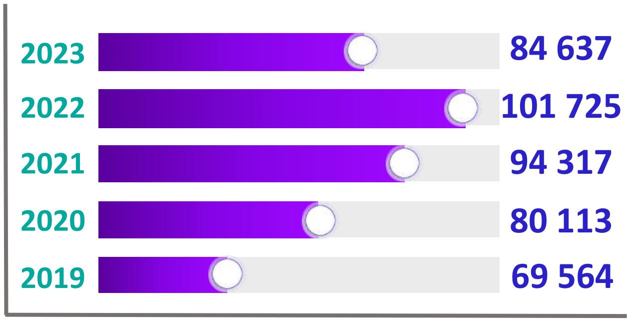

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

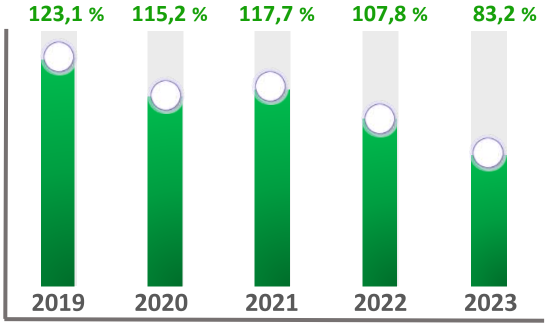

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

625

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

11 418

Sanoat

6 900

Qurilish

30 158

Savdo

3 822

Tashish va saqlash

5 206

Yashash va ovqatlanish

4 463

Axborot va aloqa

1 767

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

20 278

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023 - yil 1- iyul holatiga 84,6 mingtani tashkil etmoqda. Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlarning asosiy qismi: savdo – 35,6 foiz, sanoat – 13,5 foiz, qurilish – 8,1 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,1 foizni tashkil qilmoqda.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	10 202	Yashnobod tumani	7 320
Yunusobod tumani	10 082	Uchtepa tumani	7 096
Mirzo Ulug‘bek tumani	9 921	Mirobod tumani	7 087
Olmazor tumani	8 199	Sirg‘ali tumani	4 852
Shayxontohur tumani	7 828	Bektemir tumani	2 336
Yakkasaroy tumani	7 500	Yangihayot tumani	2 214

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil yanvar - iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

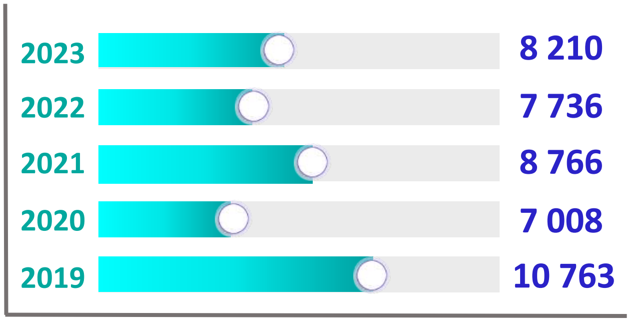

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

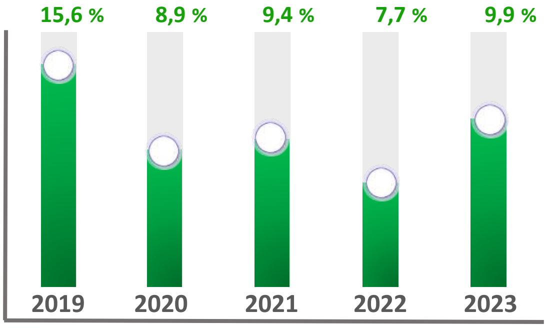

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

69
11,0 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

764
6,8 %

Sanoat

597
8,8 %

Qurilish

3 241
10,9 %

Savdo

415
11,1 %

Tashish va saqlash

597
11,5 %

Yashash va ovqatlanish

553
12,8 %

Axborot va aloqa

156
9,1 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 818
9,3 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023 - yil yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022 - yilning mos davriga nisbatan 474 taga ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	1 083	11,2 %	Yakkasaroy tumani	731	9,9 %
Yunusobod tumani	940	9,5 %	Shayxontohur tumani	673	8,8 %
Chilonzor tumani	934	9,3 %	Uchtepa tumani	517	7,3 %
Yashnobod tumani	784	11,0 %	Sirg‘ali tumani	509	10,7 %
Olmazor tumani	758	9,4 %	Yangihayot tumani	351	16,1 %
Mirobod tumani	732	10,6 %	Bektemir tumani	198	8,6 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

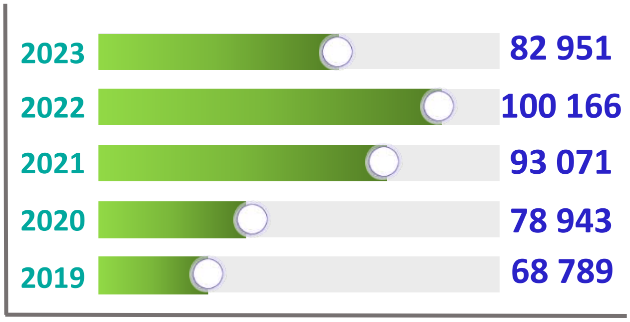

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

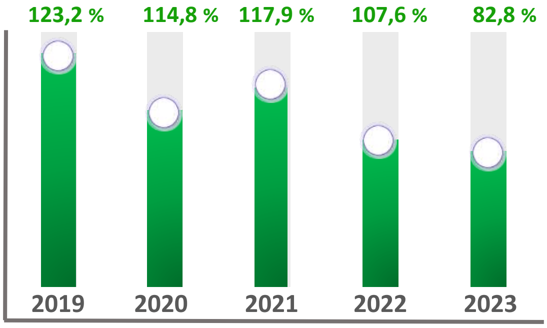

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

625

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

11 242

Sanoat

6 809

Qurilish

29 748

Savdo

3 742

Tashish va saqlash

5 190

Yashash va ovqatlanish

4 336

Axborot va aloqa

1 710

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

19 549

Boshqa turlar

Tumanlar kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Chilonzor tumani (12,1 foiz), Yunusobod tumani (11,9 foiz), Mirzo Ulug‘bek tumani (11,7 foiz), Olmazor tumani (9,7 foiz) va Shayxontohur tumani (9,2 foiz) da faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari soning 50 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda. Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	10 012	Yashnobod tumani	7 143
Yunusobod tumani	9 867	Uchtepa tumani	7 041
Mirzo Ulug‘bek tumani	9 702	Mirobod tumani	6 884
Olmazor tumani	8 083	Sirg‘ali tumani	4 757
Shayxontohur tumani	7 641	Bektemir tumani	2 300
Yakkasaroy tumani	7 347	Yangihayot tumani	2 174

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Shayxontohur tumani	90
Mirzo Ulug‘bek tumani	88
Yunusobod tumani	76
Yashnobod tumani	61
Yakkasaroy tumani	51
Olmazor tumani	50
Chilonzor tumani	48
Sergeli tumani	47
Uchtepa tumani	37
Mirobod tumani	35
Bektemir tumani	36
Yangihayot tumani	20

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Sanoat yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko'ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Olmazor tumani	1 394
Chilonzor tumani	1 340
Uchtepa tumani	1 248
Yunusobod tumani	1 119
Yashnobod tumani	1 038
Mirzo Ulug'bek r tumani	1 012
Shayxontohur tumani	942
Yakkasaroy tumani	895
Sirg'ali tumani	800
Mirobod tumani	653
Yangihayot tumani	527
Bektemir tumani	484

2023	11 452
2022	16 267
2021	16 431
2020	14 956
2019	14 489

Sanoat tarmog'i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 12,2 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 94,3 foizini ishlab chiqarish, 3,2 foizini tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,5 foizini suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish va 1,0 foizini elektr, gaz bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash tashkil etgan.

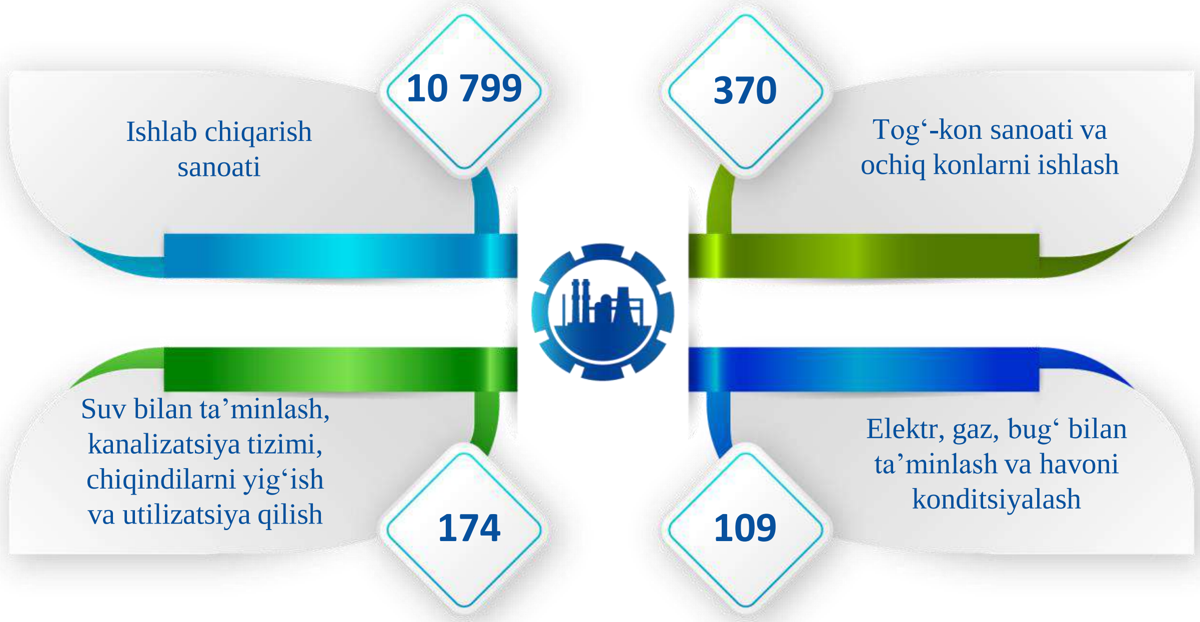

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	914
Yunusobod tumani	825
Chilonzor tumani	819
Yashnobod tumani	753
Yakkasaroy tumani	717
Mirobod tumani	614
Shayxontohur tumani	514
Olmazor tumani	503
Uchtepa tumani	428
Sirg‘ali tumani	425
Yangihayot tumani	228
Bektemir tumani	171

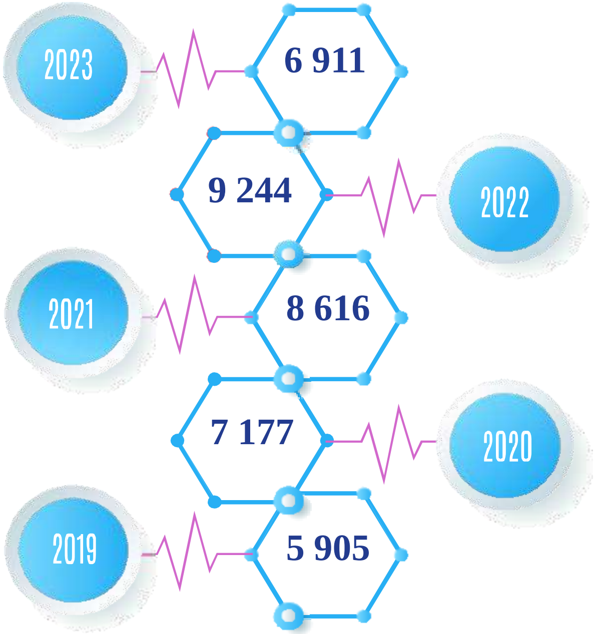

O‘zbekistonda keng ko‘lamli bunyodkorlik ishlari olib borilmoqda, zero bugungi bunyodkorlik — ertangi farovonlik demakdir. Shu sababli qurilish sanoati mamlakat iqtisodiyotining ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 48,4foiz ulushni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 9,8 foiz ulushni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 41,8 foiz ulushni tashkil etdi.

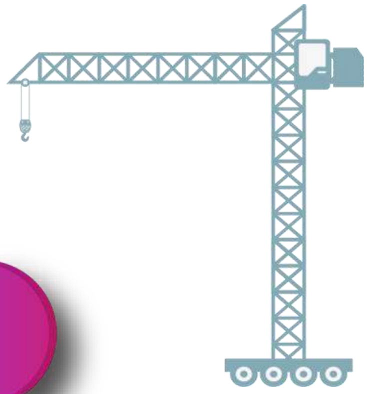

677 Fuqarolik obyektlarini qurish

2 887 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

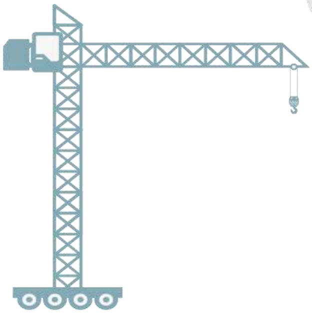

3 347 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Chilonzor tumani	3 793
Olmazor tumani	3 392
Uchtepa tumani	3 220
Yunusobod tumani	3 159
Mirzo-Ulug‘bek tumani	3 085
Shayxontohur tumani	2 783
Yashnobod tumani	2 692
Yakkasaroy tumani	2 252
Mirobod tumani	2 097
Sirg‘ali tumani	1 924
Bektemir tumani	1 002
Yangihayot tumani	765

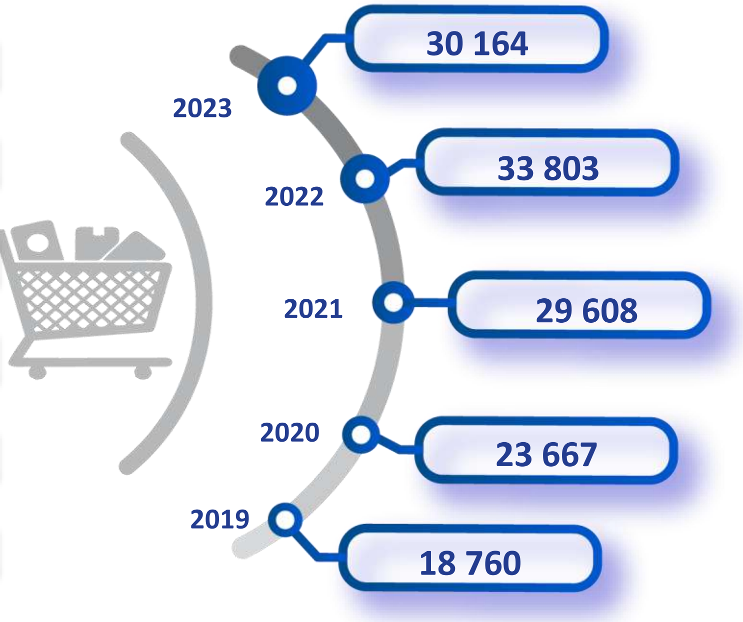

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, Toshkent shahrida faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 98,6 foizi yoki 29,7 mingtasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 43,0 foiz ulushni tashkil etadi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 49,3 foiz ulushni tashkil etadi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 7,7 foiz ulushni tashkil etadi.

2 316
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

14 881
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

12 967
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Yunusobod tumani	686
Chilonzor tumani	606
Yakkasaroy tumani	597
Mirzo Ulug‘bek tumani	563
Mirobod tumani	518
Olmazor tumani	490
Shayxontohur tumani	478
Yashnobod tumani	446
Uchtepa tumani	367
Sirg‘ali tumani	248
Bektemir tumani	125
Yangihayot tumani	85

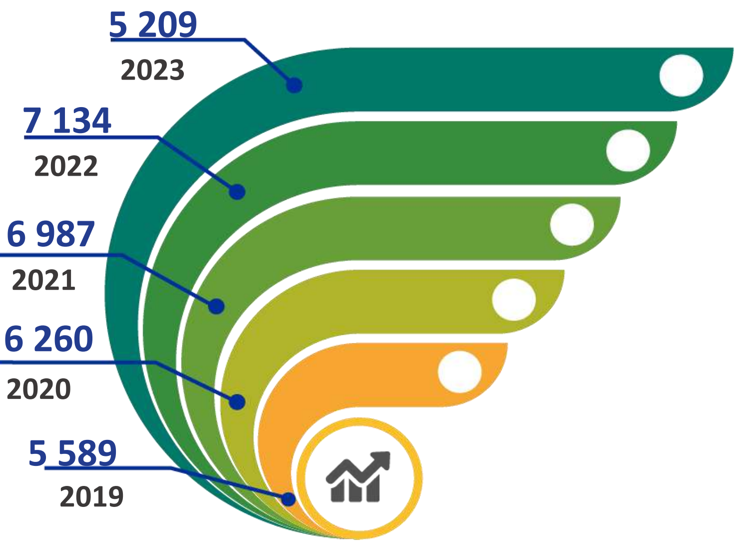

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2022 - yilning mos davriga nisbatan 73,6 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023 - yil 1 – iyul holatiga ko‘ra, jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 14,0 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 86,0 foiz ulushini tashkil etdi.

727 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

4 482 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	799
Yunusobod tumani	656
Mirobod tumani	544
Chilonzor tumani	517
Yakkasaroy tumani	474
Shayxontohur tumani	459
Yashnobod tumani	338
Olmazor tumani	303
Uchtepa tumani	194
Sirg‘ali tumani	134
Yangihayot tumani	54
Bektemir tumani	41

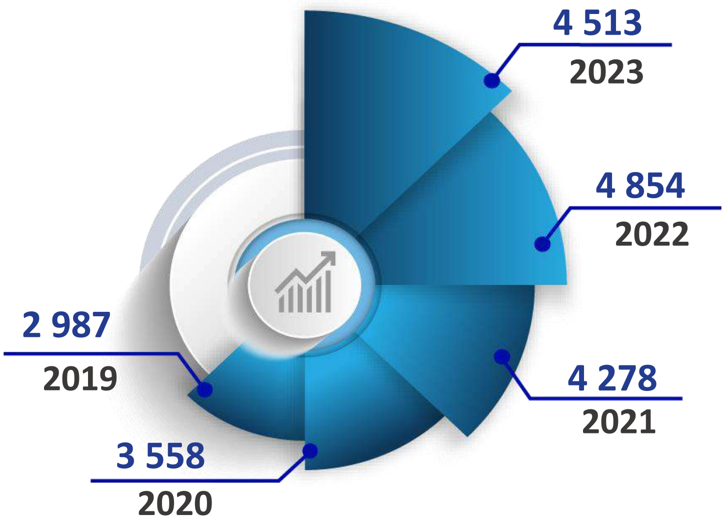

2023 - yil 1 – iyul holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 25,9 foizini tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 11,1 foizini tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 63,0foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 143,1 foizni tashkil etdi.

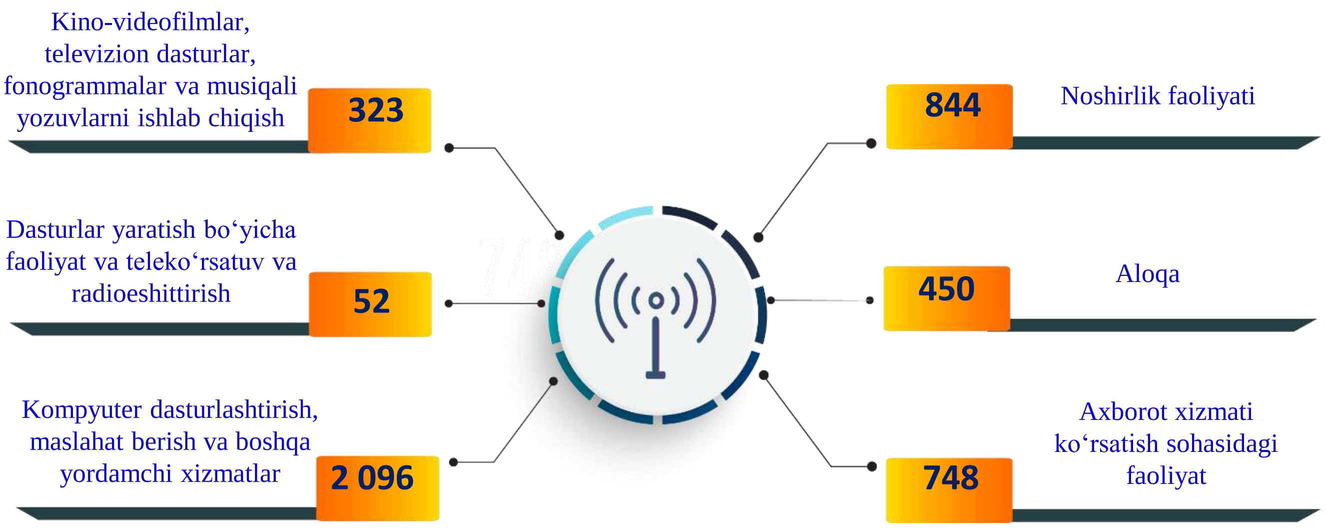

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Yunusobod tumani	319
Mirzo Ulug‘bek tumani	278
Chilonzor tumani	247
Olmazor tumani	233
Shayxontohur tumani	190
Yashnobod tumani	169
Uchtepa tumani	164
Mirobod tumani	122
Yakkasaroy tumani	109
Sirg‘ali tumani	90
Yangihayot tumani	57
Bektemir tumani	28

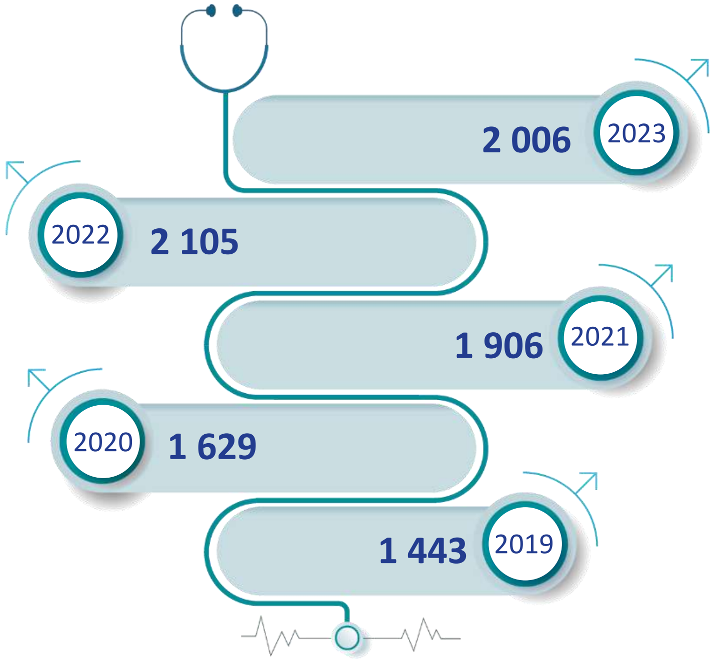

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 1 767 ta yoki 88,1 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatadiki:

— 96,4 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri keladi;

—Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 1,7 foizni tashkil etdi;

—Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,9 foizini tashkil etdi;

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Chilonzor tumani	461
Mirobod tumani	447
Mirzo Ulug‘bek tumani	429
Yunusobod tumani	426
Yakkasaroy tumani	406
Yashnobod tumani	361
Olmazor tumani	316
Shayxontohur tumani	309
Sirg‘ali tumani	244
Uchtepa tumani	234
Bektemir tumani	117
Yangihayot tumani	87

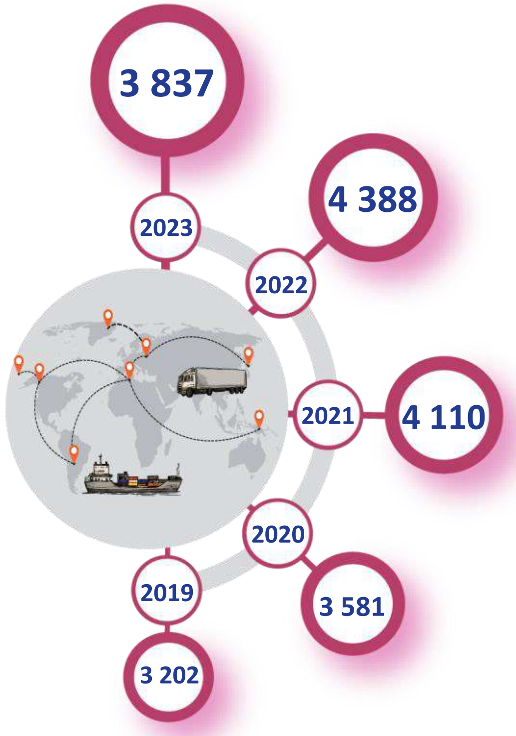

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami Toshkent shahridagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 4,1 foiz ulushini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

— quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning jami tashish va saqlash xizmatlari sohasidagi ulushi 46,5 foizni tashkil etdi;

— ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati yo‘nalishining jami tashish va saqlash xizmatlari sohasidagi ulushi 43,6 foizni tashkil etdi;

— pochta va kuryerlik faoliyati yo‘nalishidagi korxona tashlilotlarning ulushi esa jami tashish va saqlash xizmatlari sohasidagi ulushi 8,7 foizni tashkil etdi;

— havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni jami tashish va saqlash xizmatlari sohasidagi ulushi 1,2 foizni tashkil etdi.

Suv transporti	Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
2	46	333	1 672	1 784

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni

Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi

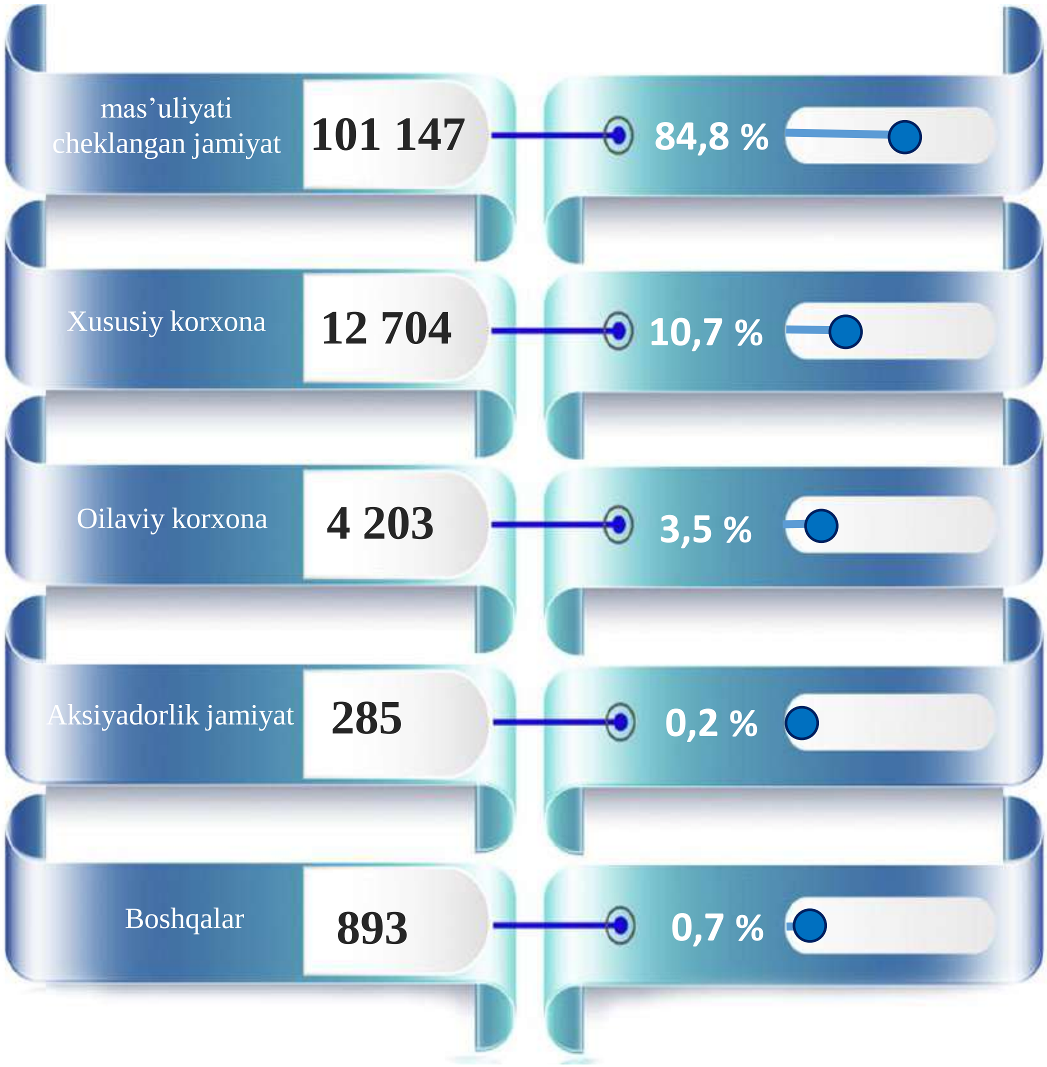

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil yanvar - iyun oylarida, birlikda

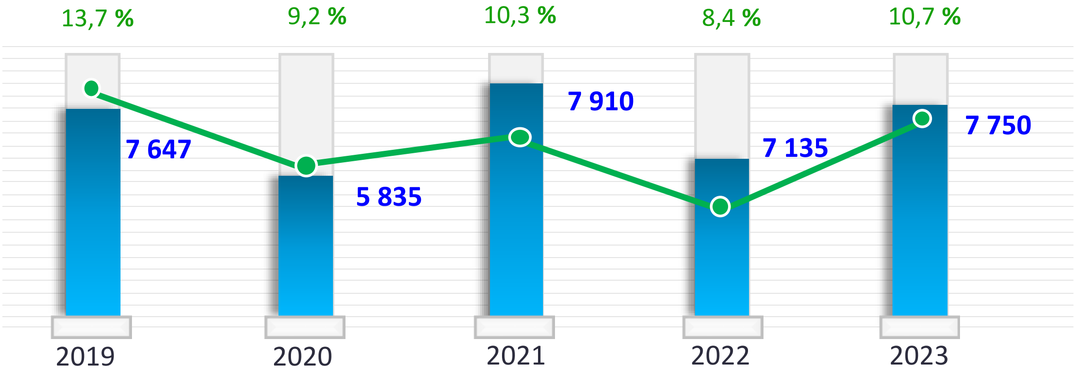

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

67 — 11,9 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

697 — 7,4 %

Sanoat

586 — 9,1 %

Qurilish

2 969 — 11,7 %

Savdo

396 — 11,5 %

Tashish va saqlash

518 — 12,7 %

Yashash va ovqatlanish

545 — 13,4 %

Axborot va aloqa

144 — 9,7 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 828 — 10,3 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	1 039	11,8 %	Mirobod tumani	706	10,5 %
Yunusobod tumani	905	10,3 %	Shayxontohur tumani	626	9,6 %
Chilonzor tumani	868	10,0 %	Uchtepa tumani	479	8,6 %
Yashnobod tumani	738	11,6 %	Sirg‘ali tumani	467	11,2 %
Olmazor tumani	711	10,5 %	Yangihayot tumani	314	16,8 %
Yakkasaroy tumani	711	11,2 %	Bektemir tumani	186	9,7 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

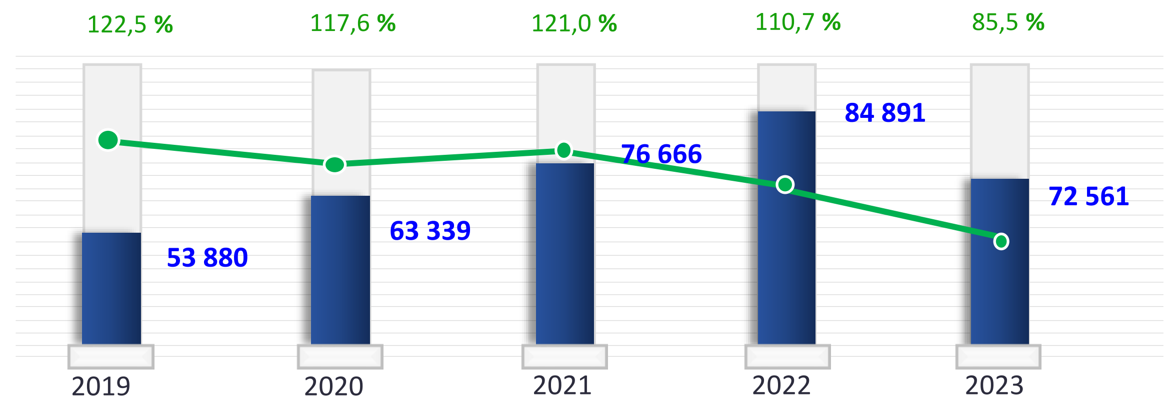

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

562

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

9 423

Sanoat

6 431

Qurilish

25 355

Savdo

3 456

Tashish va saqlash

4 069

Yashash va ovqatlanish

4 080

Axborot va aloqa

1 488

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

17 697

Boshqa turlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 84,6 mingta tijorat korxona va tashkilotlarining 72,5 mingtasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Yunusobod tumani	8 780	Yashnobod tumani	6 361
Mirzo Ulug‘bek tumani	8 771	Mirobod tumani	6 326
Chilonzor tumani	8 704	Uchtepa tumani	5 578
Yakkasaroy tumani	6 778	Sirg‘ali tumani	4 187
Olmazor tumani	6 742	Bektemir tumani	1 909
Shayxontohur tumani	6 552	Yangihayot tumani	1 873

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil yanvar - iyun oylarida, birlikda

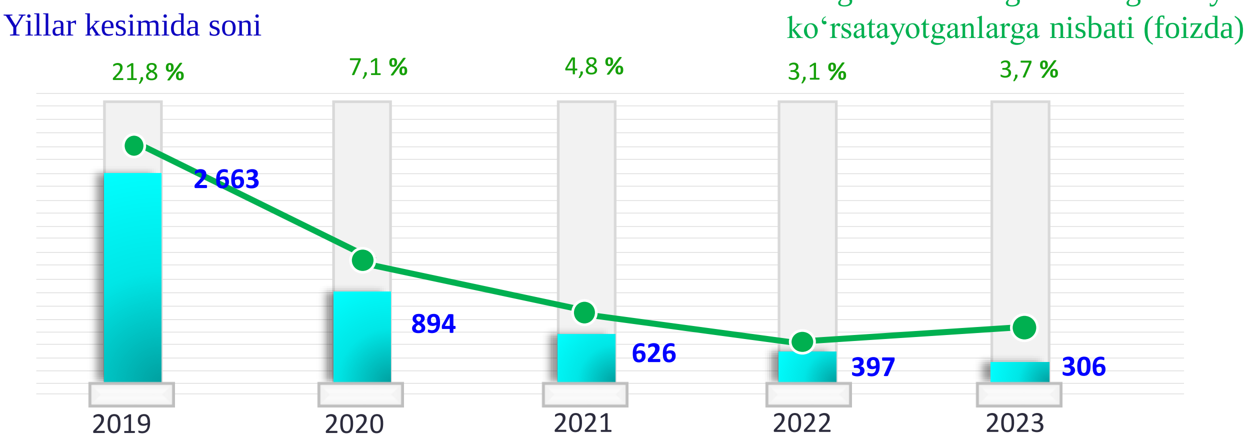

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foizda
Savdo	193	5,0 %
Sanoat	26	2,4 %
Qurilish	7	2,0 %
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	6	3,0 %
Tashish va saqlash	16	5,4 %
Yashash va ovqatlanish	21	3,8 %
Axborot va aloqa	6	2,3 %
Boshqa turlar	31	1,8 %

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	54	4,8 %	Yashnobod tumani	24	3,8 %
Mirzo Ulug‘bek tumani	39	4,8 %	Sirg‘ali tumani	21	4,6 %
Shayxontohur tumani	32	3,8 %	Mirobod tumani	18	3,6 %
Uchtepa tumani	28	2,5 %	Yakkasaroy tumani	16	3,2 %
Olmazor tumani	28	2,7 %	Yangihayot tumani	16	8,5 %
Yunusobod tumani	25	3,0 %	Bektemir tumani	5	1,7 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

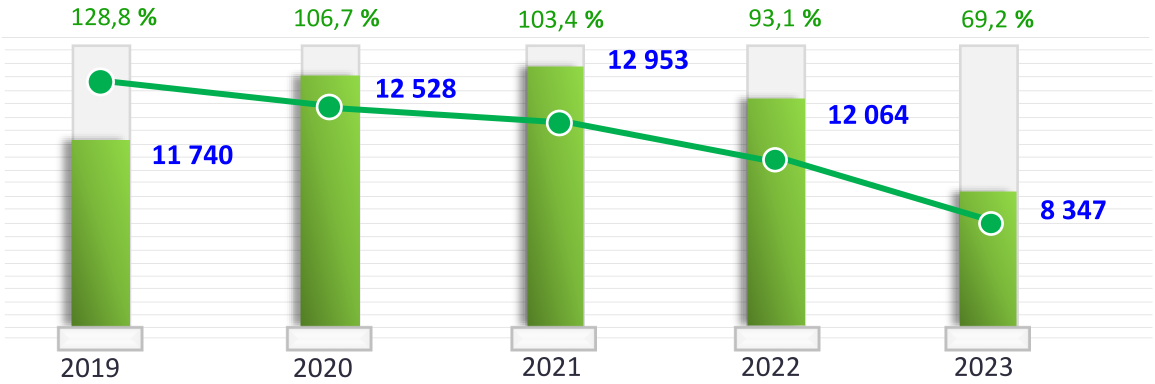

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

22
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 097
Sanoat

353
Qurilish

3 835
Savdo

299
Tashish va saqlash

560
Yashash va ovqatlanish

265

Axborot va aloqa

197
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 719
Boshqa turlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 8,3 mingtani tashkil qiladi.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	1 131	Yashnobod tumani	625
Uchtepa tumani	1 124	Yakkasaroy tumani	503
Olmazor tumani	1 033	Mirobod tumani	494
Yunusobod tumani	846	Sirg‘ali tumani	461
Shayxontohur tumani	835	Bektemir tumani	301
Mirzo Ulug‘bek tumani	805	Yangihayot tumani	189

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil yanvar-iyun oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

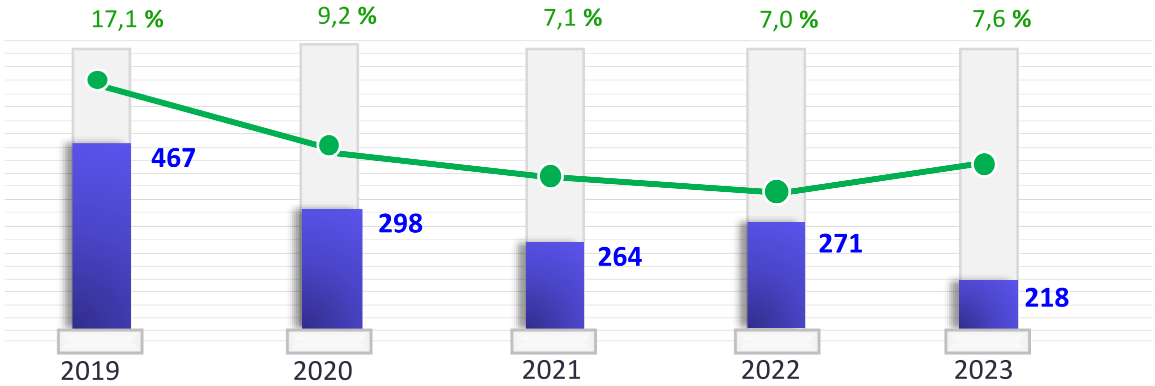

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2

5,9 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

40

5,2 %

Sanoat

2

6,3 %

Qurilish

79

8,7 %

Savdo

3

10,7 %

Tashish va saqlash

57

10,2 %

Yashash va ovqatlanish

2

5,0 %

Axborot va aloqa

6

8,8 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

27

6,2 %

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Yashnobod tumani	**26**	9,8 %	Mirobod tumani	**18**	12,2 %
Yangihayot tumani	**22**	15,1 %	Chilonzor tumani	**17**	6,6 %
Olmazor tumani	**22**	6,1 %	Uchtepa tumani	**16**	4,4 %
Sirg‘ali tumani	**22**	12,2 %	Mirzo Ulug’bek tumani	**12**	5,6 %
Shayxontohur tumani	**20**	5,8 %	Yakkasaroy tumani	**12**	7,4 %
Yunusobod tumani	**20**	6,0 %	Bektemir tumani	**11**	10,5 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

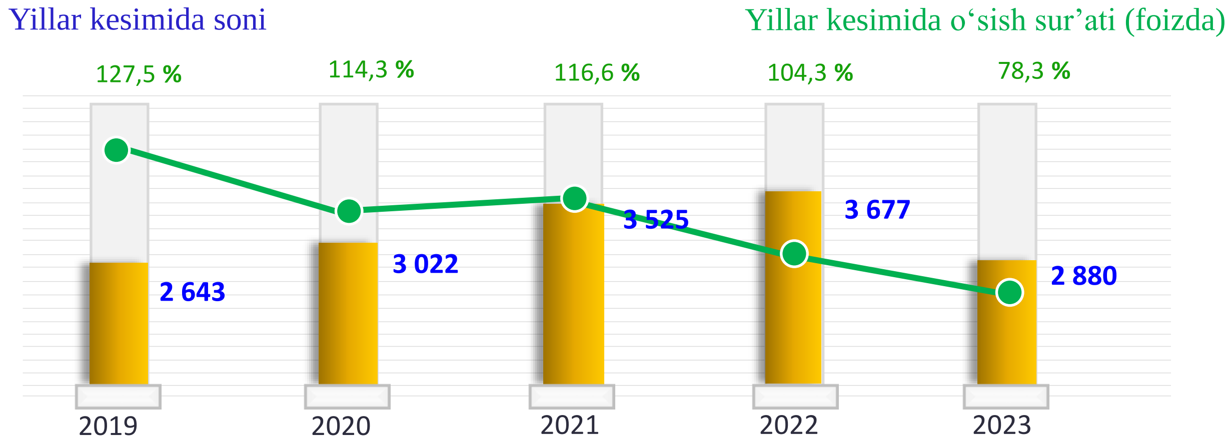

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra 2022 - yilning mos davriga nisbatan 797 taga kamaygan.

Hududlar kesimida

Uchtepa tumani	363	Mirzo Ulug‘bek tumani	215
Olmazor tumani	361	Sirg‘ali tumani	180
Shayxontohur tumani	342	Yakkasaroy tumani	162
Yunusobod tumani	336	Mirobod tumani	148
Yashnobod tumani	266	Yangihayot tumani	146
Chilonzor tumani	256	Bektemir tumani	105

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil yanvar - iyun oylarida, birlikda

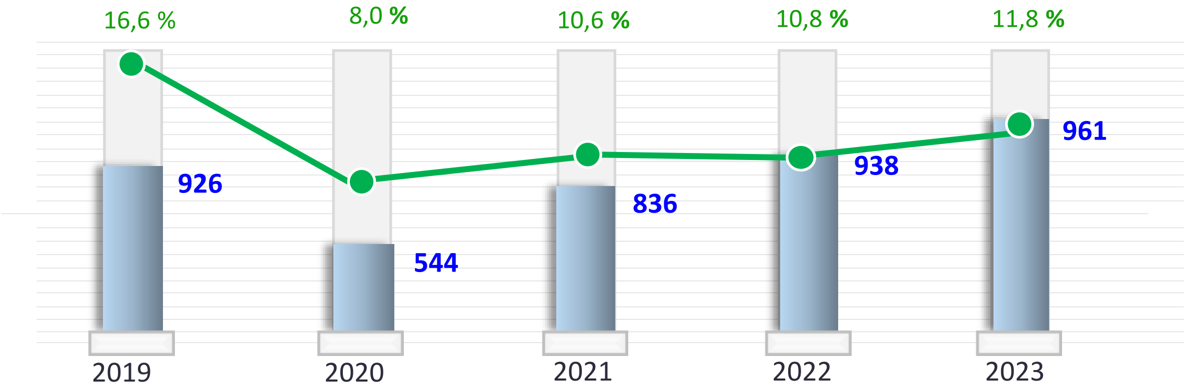

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

6
12,0 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

95
8,2 %

Sanoat

80
12,8 %

Qurilish

372
12,3 %

Savdo

40
12,5 %

Tashish va saqlash

38
11,3 %

Yashash va ovqatlanish

126
17,5 %

Axborot va aloqa

14
12,4 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

190
10,5 %

Boshqa turlar

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Mirobod tumani	181	12,5 %	Shayxontohur tumani	53	9,4 %
Mirzo Ulug‘bek tumani	167	14,4 %	Sirg‘ali tumani	53	15,3 %
Yakkasaroy tumani	129	10,6 %	Olmazor tumani	42	10,3 %
Yunusobod tumani	106	10,9 %	Bektemir tumani	23	12,2 %
Chilonzor tumani	86	11,4 %	Yangihayot tumani	23	16,2 %
Yashnobod tumani	83	11,4 %	Uchtepa tumani	15	6,6 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni | Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

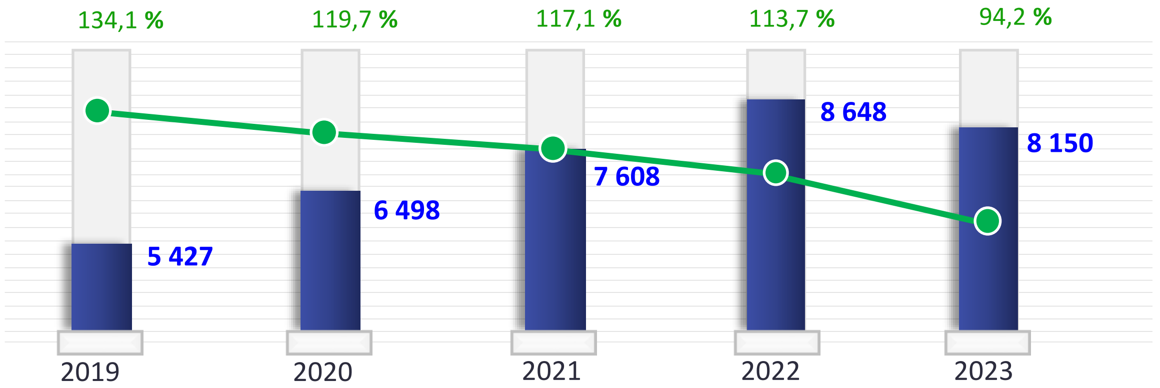

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

50

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 156

Sanoat

625

Qurilish

3 025

Savdo

320

Tashish va saqlash

336

Yashash va ovqatlanish

721

Axborot va aloqa

113

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 804

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 2,0 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 2 009 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 24,6 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Turkiya (ulushi 13,0 foiz), Xitoy (ulushi 11,2foiz), Qozog‘iston (ulushi 9,0 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 5,4 foiz) davlatlari ham yetakchilardan hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Mirobod tumani	1 445	Shayxontohur tumani	561
Yakkasaroy tumani	1 215	Olmazor tumani	406
Mirzo Ulug‘bek tumani	1 159	Sirg‘ali tumani	346
Yunusobod tumani	976	Uchtepa tumani	227
Chilonzor tumani	757	Bektemir tumani	189
Yashnobod tumani	727	Yangihayot tumani	142

Davlatlar kesimida yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil yanvar - iyul oylarida, birlikda

Rossiya Federatsiyasi	**321**
Xitoy Xalq Respublikasi	**159**
Armaniston Respublikasi	**4**
Buyuk Britaniya	**10**
Qozog‘iston Respublikasi	**75**
Turkiya Respublikasi	**79**

Toshkent shahrining o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Rossiya Federatsiyasi	2 009
Qozog‘iston Respublikasi	733
Turkiya Respublikasi	1 063
Xitoy Xalq Respublikasi	912
Afg‘oniston	210
Janubiy Koreya Respublikasi	442
Eron Islom Respublikasi	129
Buyuk Britaniya	211
Belorussiya Respublikasi	148
Hindiston Respublikasi	208
Boshqa Davlatlar	2 085

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 2 596 tasi qo‘shma korxonalar, 5 554 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
1 073	Mirobod	372
885	Yakkasaroy	330
803	Mirzo Ulug‘bek	356
662	Yunusobod	314
505	Chilonzor	252
476	Yashnobod	251
352	Shayxontohur	209
233	Sirg‘ali	113
226	Olmazor	180
149	Uchtepa	78
106	Bektemir	83
84	Yangihayot	58

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra, birlikda

	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	27	23
Sanoat	613	543
Qurilish	442	183
Savdo	2 223	802
Tashish va saqlash	213	107
Yashash va ovqatlanish	235	101
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	67	46
Axborot va aloqa	537	184
Boshqa turlar	1 197	607

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 - yil 24 - avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275 - son qarorining 1 - ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023 - yil 1 - iyul holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz va Toshkent shahar statistika boshqarmasining www.toshstat.uz rasmiy saytidan (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkin.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.:71 203 88 31